

NHỚ... (I)

(Tâm Bút).

□

5 giờ sáng ở Mỹ, mùng Hai Tết Tân Sửu (**Feb 13, 2021**), tôi bất thần gọi về Diêu Cự ở Nha Trang (lúc ấy 7 giờ đêm). Một sự cố ý của tôi khi ban chiều nghe Túy Tâm cho biết “sẽ có cuộc họp mặt tại nhà Bùi Bảo tối nay.” Tôi muốn sống lại không khí Mùng Một Tết năm nào vẫn lưu ấn tượng trong tôi, rất mạnh. Qua màn ảnh Facebook, tôi thấy đầy đủ các đứa em, thêm vài người khách mới. Tất cả chẳng ai ngờ điều này. Ai cũng tỏ ra ngạc nhiên nhưng hoan hỉ chào tôi.

Tôi nói với Bảo:

“Xin em và mọi người hát cho chị nghe vài ca khúc, giúp chị sống lại kỷ niệm cũ.”

Bảo (vẫn dễ thương như bao giờ, âm vang ấy, dáng cách ấy từng được anh Phùng Kim Ngọc và tôi ngưỡng mộ giọng đệm guitare rất ngọt) bắt đầu bằng hai ca khúc của mình.

Tiếp tục, Bảo giới thiệu giọng hát một anh bạn qua bài Tình Nghệ Sĩ.

Vừa đưa tay chỉ người đệm piano, Bảo vừa nói với tôi:

“Tiếng đàn của anh Ngọc đây, chị ơi!”

Nhìn cái dáng trẻ (tuổi nghề cũng trẻ) ngồi trước cây piano màu sáng, lòng tôi rung động nhớ lại giọng đàn anh Ngọc ở buổi tiệc Mùng Một Tết nhà Bảo năm kia.

(Thời gian biến đổi tất cả thành ra “nước chảy qua cầu”, nhưng sao thời gian mãi vẫn không rút khỏi tôi những nhớ thương ngày cũ? Hai năm nay tôi không dám nghĩ gì về âm nhạc. Chỉ tôi là đứa điên, mất tiếng piano anh Ngọc, tôi cũng làm tiếng violon của mình thành ra “nước chảy qua cầu” luôn!)

Tôi nói với Cự:

“Cự hát cho chị nghe bài Đêm Ba Mươi... đi! Bài đó mỗi lần nghe là chị lại nhớ da diết tới Cự và phòng khách nhà Bảo.”

Cự đang loay hoay lên giây đàn, Bảo cũng chuẩn bị đệm cho Cự bằng một guitare khác, tôi nghe Cự nói:

“Điện thoại em sắp hết pin rồi”.

Bảo tiếp:

“Hết pin thì charge pin, chỉ sợ pin người hết không sao charge được...”

Tôi phì cười vì cái giọng từng từng dễ thương hàm ý sâu xa đùa cợt trong câu nói Bảo... (Giọng giỏi thi sĩ Bùi Giáng có khác!)

Bỗng dưng mọi thứ tắt tịt.

Tôi gọi lại, rồi gọi lại nhiều lần, hy vọng đầu giây Nha Trang cho charge pin kịp. Ngần ngơ tiếc nuối, tôi cứ nghĩ đó là lỗi ở mình không biết xử lý làm sao trong trường hợp như vậy nên đành để mắt một đêm được nhìn ké, nghe ké cuộc vui kẻ khác.

Điều vừa xảy ra làm nhớ đau đớn đêm Mồng Một Tết Đinh Dậu đầu năm 2017, rất vui, rất sống động. Mọi thứ âm thanh trong buổi tiệc ấy, tiếng cười, tiếng nói, tiếng đùa giỡn, tiếng hát Bảo, Cự, Túy Tâm, tiếng violon tôi, tiếng piano anh Ngọc, luôn tiếng gõ nhịp trống bằng hai chiếc đũa trên miệng ly của đứa con trai Tâm... đều được tôi thu trọn vào cell phone của mình.

Vậy mà sáng hôm sau ngủ dậy, thấy không còn gì nữa! Ngơ ngẩn suốt mấy ngày liên tiếp.

(Có điều lạ: Khi ấy tôi không cho rằng tại mình quá dốt công nghệ, mà cứ mãi tin điều “Chính định mệnh MUỐN xóa hết mọi kỷ niệm cuối cùng giữa hai giọng đàn đang dở”, nên xui khiến cho tôi bấm nhầm chữ Delete khi mở ra nghe!)

□

NHỚ... (II)

(Tâm Bút)

***/ San Jose, Nov. 18/2017 3:04 PM.**

Đang tiếp tục với các giọng hồi tưởng về anh-Ngọc-Người-Âm-Nhạc thì nghĩ ra điều này, nên ngừng lại viết xuống liền những ý tưởng.

*/ Giữa tháng 9/2017, nghe tin em gái Kiều My đã lấy vé máy bay bay sang Paris chấp hành cuộc sống vô định lang thang, San lập tức lái xe đưa tôi xuống Nam Cali, chủ đích ngăn chặn ý muốn điên rồ nọ.

*/ Trước ngày đi, tôi gọi về Dalat, kể anh Ngọc nghe chuyện em gái và nói:

“Em nghĩ, chỉ Âm Nhạc may ra lôi Bé khỏi thế giới hoang tưởng để sống đời thực tại. Từ lâu nó vẫn muốn đệm dương cầm cho em kéo violon. Lần gặp cách đây một tháng, Bé còn dự trù tổ chức mừng sinh nhật 31/12 của em bằng một buổi tiệc mời bạn bè đến nhà, uống rượu, nghe em và nó song tấu. Vậy, có thể nào anh gửi cho em các bản nhạc ngày trước chúng mình từng đàn, em đem xuống Santa Ana tập dượt với Kiều My?”

Anh thực hiện ngay lời xin (thật đáng kinh ngạc!)

Chiều hôm sau, qua computer, tôi nhận được toàn thể xấp nhạc Sáng gửi.

Cầm Blue Sky, Uno, Adios Pampa Mia... trên tay mà lòng ngẩn ngơ buồn rĩ; lại cứ tự nhủ (như đang nói thầm cùng anh Ngọc):

“Không bao giờ, không bao giờ nữa còn ai đệm các bản này cho em, ngay cả CHÍNH ANH (như trong ba tháng ở Nha Trang mùa Tết Đinh Dậu 2017 vừa qua.)”

Loạt bài Viết Cho Người Đã Chết lên đến con số gần một ngàn trang, định kết thúc, nhưng cứ thấy loay hoay hoài cái mạch văn xuyên qua câu hỏi “Giữa Văn Chương & Âm Nhạc, Ai mới là (người) ĐƯỢC tôi yêu?” vẫn CHƯA CÓ lời giải đáp chính xác.

*

* *

Xuống Nam Cali, đưa Kiều My phần piano, tôi kể:

“Từ ngày bỏ Dalat ra đi, đã nhiều tay giỏi đệm cho chị các bản này, nhưng thật KHÔNG ai có lối đệm NHƯ anh Ngọc khi đàn với chị. Họ vẫn LÀ HỌ và chị vẫn LÀ CHI, hai giòng âm thanh không cách chi hòa hợp. Năm ngoài về Nha Trang, anh Ngọc cố gắng lắm nhưng vẫn không sao ăn khớp được. Do đó mà trong gần một chục đêm trình diễn tại phòng trà Lê Bảo, chị xin anh để chị độc tấu một mình. Đứng trên sân khấu nhìn xuống hai hàng ghế đầu có anh, Túy Tâm và những người bạn, thấy dáng vẻ anh say sưa ngưỡng mộ theo từng ngón đàn của chị...”

“Giữa tháng 3/2017 trở lại Mỹ, con nhỏ học trò vô tình xóa hết trong cái cell phone tất cả các bản chị đã thu với anh mùa Noel 2016 vừa qua. Kể từ bữa đó, hễ trong đầu vọng lên âm điệu Blue Sky, Adios Pampa Mia là chị nhắm nghiền đôi mắt, xua đuổi chúng ngay khỏi trí não. Đó là hai trong nhiều bản Tango và Rumba Argentina anh đệm rất hay theo tiếng violon trên sân khấu Duy Tân Dalat 43 năm xưa.”

Kiều My HIỂU những lời tôi nói...

Dẫu cuộc đời tình cảm không thăng trầm bão táp như của tôi thì ba cô em gái, ai cũng đều hiểu rất rõ “cái Tình Âm Nhạc” đan quyện vào nhau giữa tôi và anh Ngọc. Vì vậy đêm thứ nhất nhận những bản đàn, Kiều My ngồi vào piano ngay.

Tuy nhiên, khác hẳn lối đệm âu yếm trầm trầm không-đạp-pédale thể như đang “nâng niu tiếng violon của người con gái gypsy vào ngục”, lối đệm của Kiều My sang cả, kinh điển và tân kỳ quá, tạo cho tôi cảm nghĩ xa lạ, y hệt những lúc đàn với các tay pianiste tôi từng có lần gặp sau khi đã bỏ anh và Dalat mà đi.

Tôi thôi, không đàn nữa, tâm tư đắm chìm trong nỗi buồn trĩu nặng. Lại nhớ anh đau đớn...

*/ Nhớ mùa hè 1982, lần đầu gặp nhau sau 7 năm ly biệt, tại nhà bác sĩ Thực (Dalat), nghe anh đàn RẤT HAY. Bao nhiêu tiếc thương dồn nén phô bày cả ra trên mười ngón dài thanh nhã, anh vừa đàn vừa gục hẳn thân hình trên hàng phím. Khi chơi Unchained Melody, anh cất tiếng hát theo, rồi cứ đến mỗi câu “I need your love” lại ngược nhìn tôi bằng cặp mắt sáng ngời đau khổ.

+ (Thời gian 1982 vừa kể, trong khi anh VẪN kéo lê kiếp sống đọa đày chồng vợ với chị Lan tại Dalat, thì ở Sài Gòn, tôi cũng ĐANG phải hứng chịu rất nhiều thống khổ. Cái đêm gặp lại và đàn cho tôi nghe ở nhà bác sĩ Thực,

anh đầu hay rằng “Vừa hai tối trước, từ phòng trà La Pagode trở về, chưa kịp thay ra bộ áo quần trình diễn thì trọn cả thân hình tôi đã đầm đìa những máu và máu dưới lòng ghen cuồng nộ của Đan”. (Đó là lý do cho tôi bỏ sân khấu, bỏ người-tình-hờ, theo gia đình lên Dalat nhân chuyến về thăm quê hương của Trọng.)

*/ Đêm 27/1/1993, (lần đầu từ Mỹ trở lại VN cùng TNH và Âu Cơ), tại nhà Cao Quang Ngô ở Ấp Ánh Sáng Dalat, anh vẫn đàn RẤT HAY theo lời yêu cầu của TNH. Tất cả mọi thứ gì “gọi là Định Mệnh” được nói ra hết qua âm thanh với người tri kỷ sau 18 năm cách biệt, thiết tha trọn vẹn.

(Note: Ở cuộc gặp gỡ này, nhiều năm sau sau khi TNH đã bỏ đi, tôi mới nhận ra rằng:

-Chính vì tâm tính kiêu ngạo MUỐN tìm biết xem “anh Ngọc là ai” mà TNH BUỘC TÔI phải gặp và nghe lại tiếng đàn người năm cũ. Lòng kiêu ngạo này (được anh bạn Peter Phạm ở Nam Cali gán cho từ ngữ “trượng phu” (!) đã là nguyên nhân lớn nhất phá nát cuộc sống an bình của Âu Cơ và của cả tôi từ dạo cuối 1995 trở đi.)

+ Cùng thời điểm 27/1/1993 nói trên, anh đang sống cùng mẹ bé Nga (lúc ấy vừa được 6 tháng tuổi.)

+ Ở cả hai lần gặp 1982 và 1993, tôi chỉ xuất hiện MỘT ĐÊM rồi ngay sáng hôm sau đã “biến mất”.

+ Trong cả hai lần, chỉ cái Tình Âm Nhạc mới đem được chút nào nổi ấm cho hai trái tim, hai cuộc đời đã phải chịu quá nhiều nhát roi Định Mệnh.

Vậy mà...

*/ Mùa hè 1997, (sau khi TNH đã bỏ đi), trở về Dalat với Âu Cơ, tôi thật kinh ngạc nhận ra ngón tài hoa nơi anh đã hoàn toàn biến mất.

Tại căn nhà số 12 Nguyễn Tri Phương, giữa đám đông bạn hữu, khi nghe Hiệp bảo: “*Từ lâu Bố vẫn thềm đàn với cô Thu Vân, sao bây giờ lặng im như thế?*” anh mới miễn cưỡng lê người đến ngồi vào keyboard.

Tôi xin anh đệm Blue Sky. Anh loay hoay hoài trên hàng phím, môi nở ra cái cười ngượng ngập. Được một lúc anh đứng lên, giang hai tay ngỏ lời xin lỗi...

Đêm ấy, tôi không thể tin vào đôi tai và cặp mắt mình nữa... Tiếng đàn anh đã chết! Tài nghệ đã bay mất! “Nguyên do từ đâu?” Chỉ mỗi Định Mệnh mới đưa ra được lời giải đáp chính xác.

*

**

Đêm tập dượt với Kiều Mỹ ở Santa Ana, trong không gian tĩnh lặng và tiết trời êm ả của mùa thu Cali. đang gần đến, đột nhiên sao thấy quặn thắt trái tim trong nỗi “nhớ mình” vô kể! (Ôi! Cái nhớ làm đau như phải đứt từng khúc ruột!). Nhớ tiếng đàn trầm, nhớ cái dáng gypsy phiêu bạt, nhớ Người Âm Nhạc đã “bị tôi quay lưng” từ khi ngồi xuống với tác phẩm Viết Cho Người Đã Chết (sau lần giã từ anh, giã từ Dalat giữa tháng 3/2017, trở lại San Jose, nước Mỹ).

Lại cũng nhớ anh đau đớn. Nhớ sự ân cần pha cùng bắt lức, sự run rẩy lẫn cùng tuyệt vọng của những ngón tay di chuyển trên hàng phím (khởi từ mùa hè 2016 ở Dalat qua đến mùa Tết Đinh Dậu đầu năm 2017 ở Nha Trang).

Nhớ giọng đàn anh.

Nhớ bài Love Me Tender của Elvis Presley tập mỗi buổi chiều tại nhà chị Kiều, ngón dương cầm mềm mại điêu luyện ôm lấy tiếng violon bằng những accord “phá cách”, những note láy, note contre-chante dịu dàng âu yếm, y hết những cái hôn phớt nhẹ qua đôi má.

Những buổi tập ở nhà chị Kiều tháng 1/2017, tôi thật lòng kinh ngạc... Hết lần này tiếp liền sang lần khác, Love Me Tender được thâu vào máy... Có lúc tôi không nắm kịp các đoạn nhịp chỏi (syncopé) chủ âm của bản nhạc, thế là anh bắt đầu lại ngay cho tôi từ note thứ nhất, đáng vẻ thật kiên nhẫn ôn hòa.

(Một lúc tạm ngưng của một chiều tập dượt, cúi mình vào piano, đọc lời hát... tôi mới chợt hiểu “tại sao” so với nhiều bài vẫn còn khúc khuỷu không trơn, riêng bản này “anh lại đệm rất hay”, cơ hồ như đã được tấu đi tấu lại hoài một mình trong suốt nhiều năm). Bài hát có những câu, dưới mười ngón tay anh, bật thành lời nài van từ chính trái tim sâu thẳm:

Love me tender

Love me dear

Tell me you are mine

I'll be yours through all the years

Till the end of time

Love me tender

Love me true

All my dreams fulfilled

For my darlin' I love you

And I always will

(TTBG tạm dịch):

Xin yêu anh dịu dàng

Yêu anh tha thiết

Hãy nói rằng em là của anh

Anh cũng là của em trong suốt nhiều năm

Cho tới ngày nhắm mắt

Xin yêu anh dịu dàng

Yêu anh chân thật.

Tất cả mọi giấc mơ đều đầy ắp

tình yêu dành cho em

Và mãi mãi vẫn là như thế.

*/ Nhớ bài Kiss Me Goodbye của Petula Clark ở những đêm nắm tay nhau đi trong gió lạnh Nha Trang từ phòng trà Lê Bảo về con ngõ 22 Quang Trung nhà Dì Túy, anh vừa đệm điệu trống bằng miệng theo cái mélodie tôi hát, vừa (rất nhiều khi) cất lời xin lỗi:

“Anh đã quên gần hết. Nếu em thích thì anh sẽ cố ráng nhớ lại phần basse tay trái để đệm cho em.”

Tôi gật đầu lia lịa:

“Cố nhớ lại đi anh. Em yêu bản này từ khi mối tình mình tan vỡ. Từ đó, hễ nghe nó là em lại nghĩ ngay đến quãng đời tuyệt đẹp mình đã trải với nhau trên Dalat.”

(Nhưng Trời ạ, sao lại là Kiss Me Goodbye của lần tái hợp? Cũng giống như Nghìn Trùng Xa Cách của đêm đầu tiên gặp gỡ ở dancing Nautique 43 năm trước? Rõ ràng đâu đó như vẫn có cái nhìn khắc nghiệt của Định Mệnh chiếu rọi vào hai con người đáng thương ngay từ thuở thứ nhất đi vào đời nhau, chạy đuổi, kéo dài cho đến cuối cùng tìm gặp được nhau.

(Khi ấy ở Nha Trang nghe anh nói “*Nếu em thích...*”) tự dưng tôi thấy e ngại không muốn xin anh nhớ lại bài Kiss Me Godbye nữa...

Vậy mà hai ngày cuối cùng trong nhà Mỹ Vân ở Phi Nôm, anh vẫn chỉ ngồi nơi salon, miệng lầm bầm cất lên âm thanh bản nhạc, mười ngón tay gõ trên đùi theo nhịp trống và điệu basse đệm theo...)

**/ We choose it, win or lose it
Love is never quite the same
I love you,
now I've lost you
Don't feel bad, you're not to blame*

**/ I know now I must go now
Though my heart wants me to stay
That guy is your tomorrow
I belong to yesterday
*/ So kiss me goodbye and I'll try not to cry
All the tears in the world
won't change your mind
There's someone new and He's waiting for you
Soon your heart will be leaving me behind
/ Linger awhile, then I'll go with a smile

*Like a friend who just happened to call
For the last time pretend you are mine
My darling, kiss me goodbye!*

(TTBG tạm dịch)

**/ Thắng hay thua, chúng ta chỉ chọn một
Tình yêu không hoàn toàn là như thế
Anh yêu em, và bây giờ mất em
Nhưng em không có gì phải áy náy*

**/ Anh biết mình phải bỏ đi
dù chỉ mong được ở lại
Ngày mai người ấy sẽ là của em
Và anh là kẻ thuộc về dĩ vãng!*

**/ Nên, hãy hôn anh từ biệt
Anh sẽ cố để không bật khóc
Tất cả những giọt lệ trên thế gian lúc này
vẫn không làm đổi thay được ý nghĩ em
Có một kẻ lạ đang chờ em
Chẳng bao lâu trái tim em sẽ đẩy anh lui
vào quá khứ.*

**/ Xin nán lại một lát
Rồi anh sẽ bỏ đi với nụ cười trên môi
Y hệt một người bạn vừa tình cờ được gọi
Lần cuối giả vờ như em vẫn còn là của anh
Em yêu, hãy hôn anh vĩnh biệt!)*

Nhớ đến ứa nước mắt trên những cung bậc đang miên man theo tiếng dương cầm của Kiều My.

**/ Nhớ cả bài Hoài Cảm anh vẫn đệm cho Túy Tâm hát thời gian hai tuần sống trong căn nhà đường Mai Hắc Đế
Dalat mùa Noel 2016:*

*“Lòng cuồng điên vì nhớ
 Ôi đâu người, đâu ân tình cũ?
 Chờ hoài nhau trong mơ
 Nhưng có bao giờ thấy nhau lần nữa?...”*

Bây giờ, một buổi chiều cuối tháng 10/2017 tại nhà Kiều My ở Santa Ana, chỉ trong nháy mắt, tôi HIỂU RA “Tại sao người-con-gái-gypsy-năm-xưa ĐÃ LÀ cái bóng ám ảnh cuộc đời anh trong suốt 43 năm cũ”; “Tại sao anh VẤN TIẾC NUÔI HOÀI tiếng-vĩ-cầm-tôi cho dù ĐANG có bất cứ người phụ nữ nào sống cạnh bên.”

+ Một kỷ niệm trở về, tựa một lời giải đáp:

“Đêm khai trương ban nhạc Nautique, nàng đến thật sớm, nhưng để đợi nàng, anh lại là người đến sớm hơn. Bước chân vào vũ trường trong vùng tranh tối tranh sáng của một buổi chiều muộn trễ, tay ôm violon, đầu nghiêng nghiêng cúi, mái tóc dài bay bay theo gió biển, trông nàng có dáng ngỡ ngàng xa vắng.

Khi đi ngang qua chỗ anh đang ngồi, bóng nàng che phủ một vùng ánh sáng rộng lớn. Trong một giây đồng hồ, anh thấy rõ cái đáp số của bài toán Định Mệnh mà nhiều năm rồi vẫn khiến anh băn khoăn tìm kiếm. Chỉ một giây, anh nhận thức chính xác điều rằng: “Từ đây, người con gái này sẽ là một ám ảnh trùm kín mãi mãi cuộc đời anh.”

Âm Nhạc chính là “CÁI ĐÁP SỐ” như Anh đã viết; không những cho Anh mà còn cả cho tôi.

*

**

Có hai điều kỳ diệu muốn ghi lại đây với những độc giả yêu mến nhân vật Phùng Kim Ngọc trong Nhật Nguyệt Bồn Như Nhau của TTBG:

1/ Lần gặp lại cuối tháng 1/1993, có mặt TNH và hai người bạn cũ, trong cuộc rượi khuya tại căn nhà số 12 Nguyễn Tri Phương, Dalat, anh đã đập vỡ mặt kính chiếc đồng hồ để “làm đứng lại thời gian” khi nghe tôi nói lên điều ĐÃ HIỂU ANH từ sau cuộc tình tan vỡ...

2/ Kể từ buổi chiều buông đàn không tiếp tục kéo violon cho Kiều My đệm piano nữa, tâm tư miên man nỗi nhớ Anh-Người-Âm-Nhạc đến gần bật khóc, thì, NGAY KHI ẤY TẠI DALAT, anh lặng lẽ giã từ cuộc chơi SAU KHI “lời xác nhận của tôi” đã được ghi xuống trong một bài Viết Cho Người Đã Chết đoạn sau cùng: “*Người Âm Nhạc được tôi trao gửi tấm lòng SẤU ĐẬM HƠN so với Người Văn Chương.*”

Lá thư email vừa nhận tức thì từ chị Kim Chi cũng đã là cái kết thúc rõ ràng cho những gì ở trên tôi viết:

Sàigòn, Nov. 18/2017 3:46 PM

Thu Vân ơi,

Khi chết rồi: thân xác nằm đâu, chôn chổ nào, đều không đáng kể. Chỉ đáng kể là khi sống, TRÁI TIM họ đặt ở nơi nào mà thôi.

Thương em,

Chị Kim Chi.

□

(Trần Thị Bông Giấy)

**/ Chấm dứt tác phẩm tại Nha Trang*

ngày Mar. 7/2018, thứ Tư, ngay căn phòng trên lầu nhà Dì Túy nhân chuyến trở về VN một mình, sau GẶN ĐÚNG

MỘT NĂM giã từ vĩnh viễn Người-Âm-Nhạc-Phùng-Kim-Ngọc (vào ngày Mar. 11/2017, cũng tại Nha Trang).

[]